

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

veiligheidsregio
ZHZ

Terrorisme en terrorismegevolgbestrijding

Vught | donderdag 28 juni 2018

Maikel Lenssen

Beleidsadviseur Crisisbeheersing
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Leider Commando Plaats Incident
Regionaal Operationeel Leider

Maikel Lenssen

Beleidsadviseur Crisisbeheersing
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Landelijk Coördinator Terrorismegevolgbestrijding
Instituut Fysieke Veiligheid

Maikel Lenssen

Beleidsadviseur Crisisbeheersing
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Voorzitter Planningsstaf
Dreiging & Terrorismegevolgbestrijding
Liaison ROL CT

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

OPENBAAR MINISTERIE

Huishoudelijke mededelingen

- Mobiele telefoon: op stil of trillen

Waar werkt u?

- Politie of Koninklijke Marechaussee
- GHOR, ambulancedienst of ziekenhuis
- Rijk (NCTV, ministerie etc.)
- Openbaar Ministerie
- Brandweer
- Gemeente
- Defensie
- Waterschap
- Overig

Bent u betrokken bij vakbekwaamheid?

- Bij opleidingen?
- Bij oefeningen?

- Op operationeel niveau, first responders?
- Op tactisch niveau, CoPI en/of ROT?
- Op strategisch niveau, GBT, RBT, SGBO, Rijk?

Korte kennistest: petje op, petje af

Wie is verantwoordelijk voor terrorismebestrijding?

- a. De minister van Justitie & Veiligheid
- b. De burgemeester c.q. de Voorzitter van de Veiligheidsregio

Waarvoor staat de afkorting DSI?

- a. Directoraat Special Intelligence
- b. Dienst Speciale Interventies

Waarvoor staat de afkorting QIT?

- a. Quick Intelligence Taskforce
- b. Quick Identification Team

Korte kennistest: petje op, petje af

Waaruit bestaat het QIT?

- a. DO, FO, TEV
- b. FO, TEV, EODD, CBRN RE

Hoe treden brandweer en ambulancedienst op na een bomaanslag?

- a. Wachten op sein “veilig” door politie i.v.m. mogelijk 2^e bom
- b. Regulier optreden tot sein “onveilig” door politie

Korte kennistest: petje op, petje af

Hoe treedt de brandweer op na een bomaanslag?

- a. Pas na inzet DSI verkennen in gaspak en meetapparatuur i.v.m. CBRN
- b. Er wordt niet uitgegaan van aanwezigheid CBRN-stoffen

Als agenten zware (tactische) vest aandoen, dan:

- a. Maak ik een foto en plaats die op Twitter
- b. Meld ik dit bij mijn leidinggevende en vraag instructies

Korte kennistest: petje op, petje af

Er is dreiging op wedstrijd Feijenoord-Fenerbahce.
Wie besluit tot ontruiming van het stadion?

- a. De voorzitter planningsstaf of AC SGBO
- b. De burgemeester

Bij inzet DSI na aanslag berust operationele leiding bij:

- a. Commandant DSI namens minister van J&V
- b. De Regionaal Operationeel Leider

Korte kennistest: petje op, petje af

DTN. Welke bewering is waar?

- a. Dreigingsniveau bepaalt pakket beveiligingsmaatregelen
- b. Het DTN kent vijf niveaus

Bij dreiging vindt communicatie plaats vanuit:

- a. Persvoorlichting politie i.s.m. hoofd Communicatie ROT
- b. Burgemeester en Hoofdofficier van Justitie

Wie bevestigt dat explosie terroristische aanslag betreft:

- a. Hoofd Communicatie ROT
- b. Communicatieadviseur COPI

Korte kennistest: petje op, petje af

Bij bomaanslag komen volgende letsels voor:

- a. Amputaties, fracturen, longbeschadiging en darmrupturen
- b. Brandwonden, asfyxie, fragmentatieverwondingen

Staat u nog?

- a. Dan hebt deze informatiebijeenkomst eigenlijk niet nodig
- b. Laten we toch maar snel starten! 😊

Terrorisme

Terrorisme is het uit ideologische motieven dreigen met, voorbereiden of plegen van op mensen gericht ernstig geweld, dan wel daden gericht op het aanrichten van maatschappij ontwrichtende zaakschade, met als doel maatschappelijke veranderingen te bewerkstelligen, de bevolking ernstige vrees aan te jagen en/of politieke besluitvorming te beïnvloeden.

Bron: Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)

Terrorisme

Terrorisme is het uit *ideologische* motieven dreigen met, voorbereiden of plegen van *op mensen gericht* ernstig geweld, dan wel daden gericht op het aanrichten van *maatschappij ontwrichtende zaakschade*, met als doel *maatschappelijke veranderingen* te bewerkstelligen, de bevolking *ernstige vrees* aan te jagen en/of *politieke besluitvorming* te beïnvloeden.

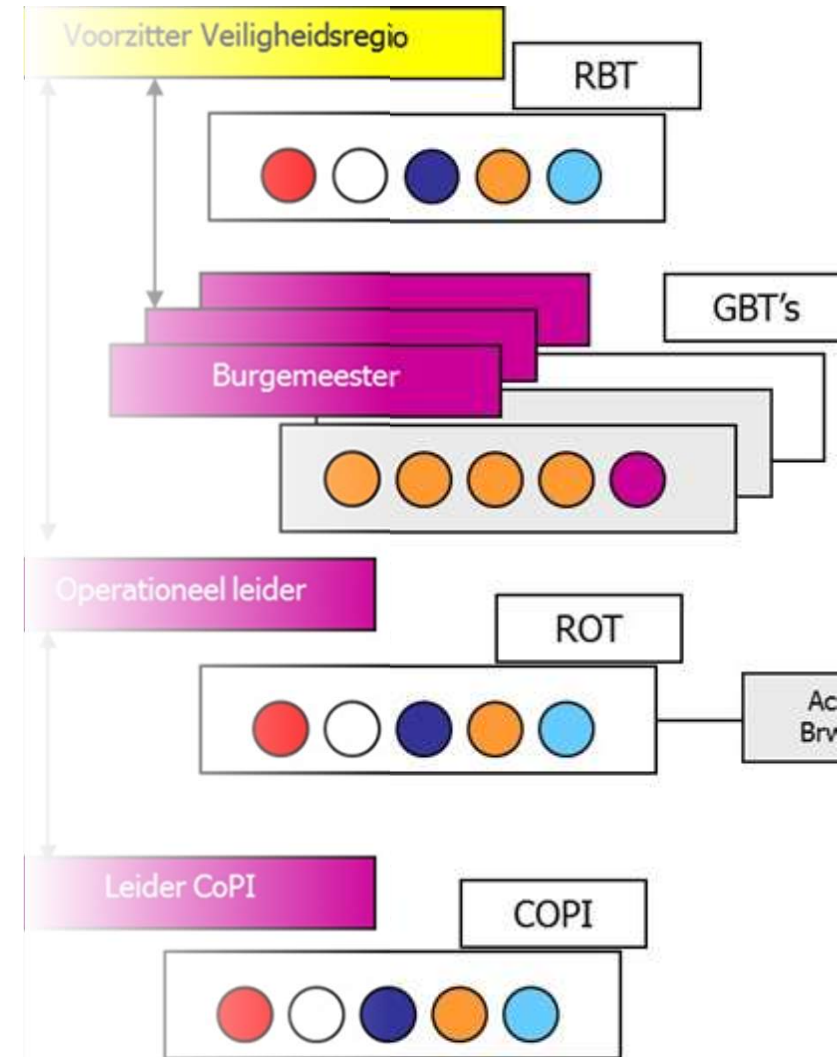
Bron: Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)

Vakbekwaamheid TGB op 3 niveaus

- Operationeel:
 - First responders
 - Motorkapoverleg: OvD's
 - GMK: Calamiteitencoördinator en centralisten
- Tactisch:
 - CoPI
 - ROT
- Strategisch:
 - GBT
 - RBT

Terrorisme in historisch perspectief

9-11: "The day the world changed"

2004: Madrid

2005: London

2008: Mumbai

2011: Noorwegen (Anders Breivik)

2013: Boston

2015:

- Charlie Hebdo
- Parijs

2016: Brussel

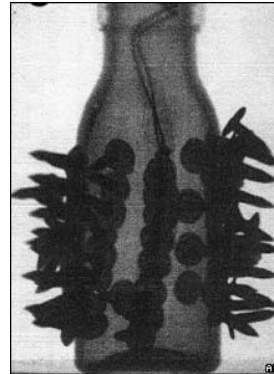
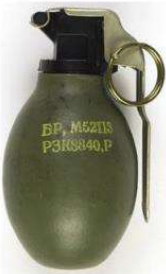

Locatie	Jaar	doden	gewonden	modus operadi
Madrid	2004	191	1857	bommen
London	2005	56	ca. 700	bommen
Mumbai	2008	174	308	bom, automatische vuurwapens, brand
Oslo en Utoya	2011	77	96	automatische vuurwapens
Boston	2013	2	176	bommen
Paris, Charlie Hebdo	2015	12	11	automatische vuurwapens
Tunis, Bardo-museum	2015	23	44	automatische vuurwapens
Brussel, Joods museum	2015	4	0	automatische vuurwapens
Sousse	2015	38	39	automatische vuurwapens
Ankara	2015	106	89	bommen
Paris	2015	130	350	bom, automatische vuurwapens
Ankara	2016	37	125	bom
Brussel	2016	35	ca. 340	bommen
Istanbul	2016	45	240	bom, automatische vuurwapens
Nice	2016	87	434	vrachtwagen

Modus operandi: goedkoop en eenvoudig

Werkwijze

Gericht op maken van zoveel mogelijk slachtoffers:

- Nemen gijzelaars niet om te onderhandelen!

Meerdere daders op meerdere locaties tegelijk:

- Creëren van chaos en coördinatieproblemen bij hulpverleners.

Werken vaak in tweetallen per aanvals-locatie;

Hebben al afscheid genomen van het leven:

- Bomgordels
- Voeren actie en zien wel waar ze worden gestopt

Vakbekwaamheid TGB: operationeel

Wat is er anders ten opzichte van reguliere incidenten?

Vakbekwaamheid TGB: operationeel

Wat is er anders ten opzichte van reguliere incidenten?

*Hoe zit dat dan bij dreiging?
Hebben Brandweer,
ambulancedienst etc. dan een
taak?*

Vakbekwaamheid TGB: operationeel

- Afwijkend, anders:
 - Uitgangspunten (second/parallel device/blast, CBRN)
 - Vervolgdreiging (daders) → beveiliging, twijfel/angst
 - Aantal slachtoffers, letseltypen, triage
 - Veel (onbekende) specialistische teams (DSI, QIT c.s.)
 - Overbelasting GMK en verbindingen
 - Media-aandacht
 - Bij dreiging: delen van vertrouwelijke informatie

Vakbekwaamheid TGB: operationeel

Wat betekenen deze conclusies voor (M)OTO?

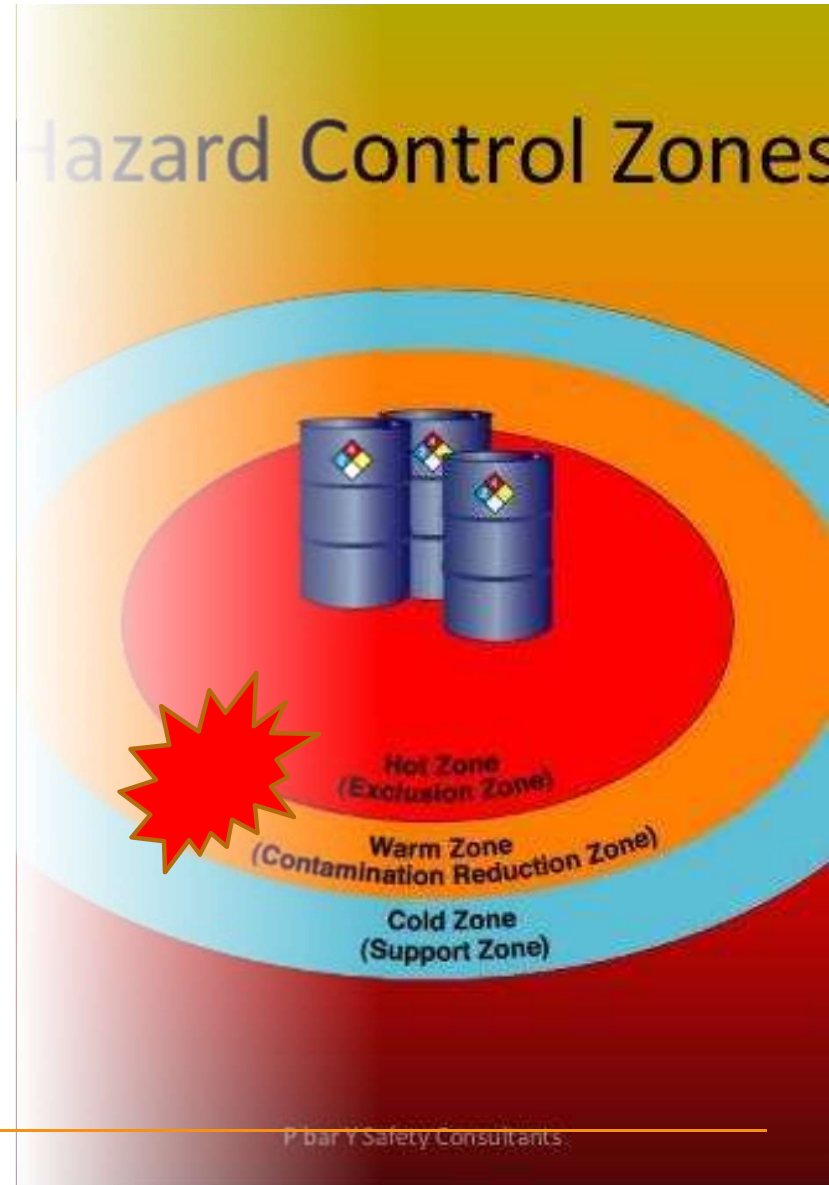
Uitgangspunten IBP Terrorisme

Definities second device, blast & parallel device

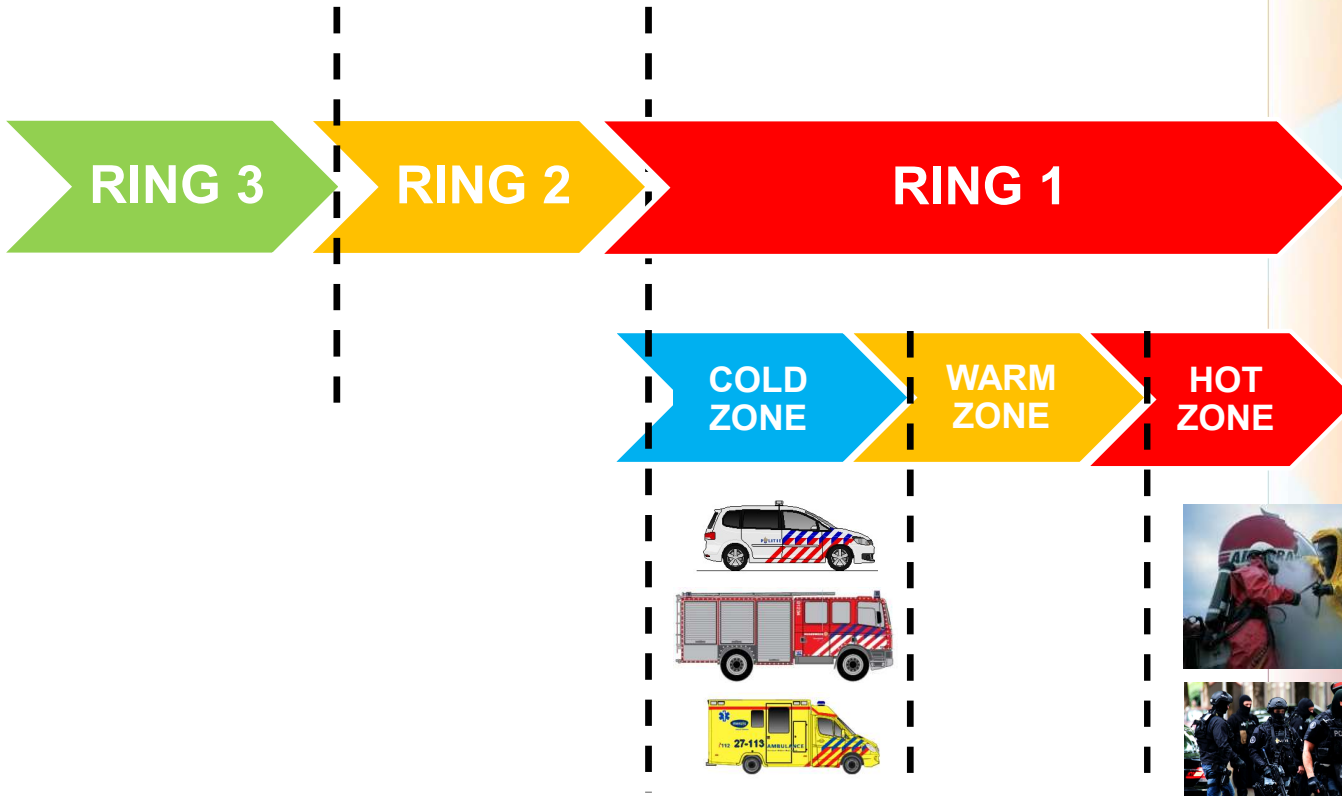

Opstelplaatsen

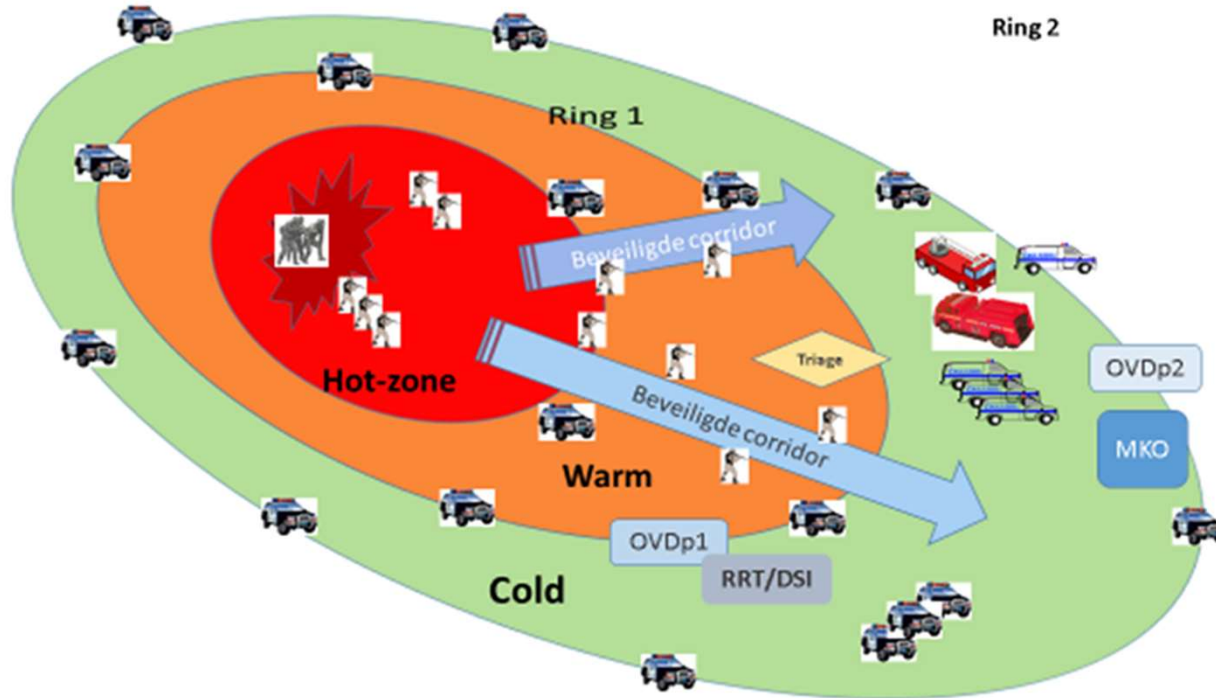
Opstelplaatsen

Bron: Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Aanslag d.m.v. vuur-/steekwapens, handgranaat

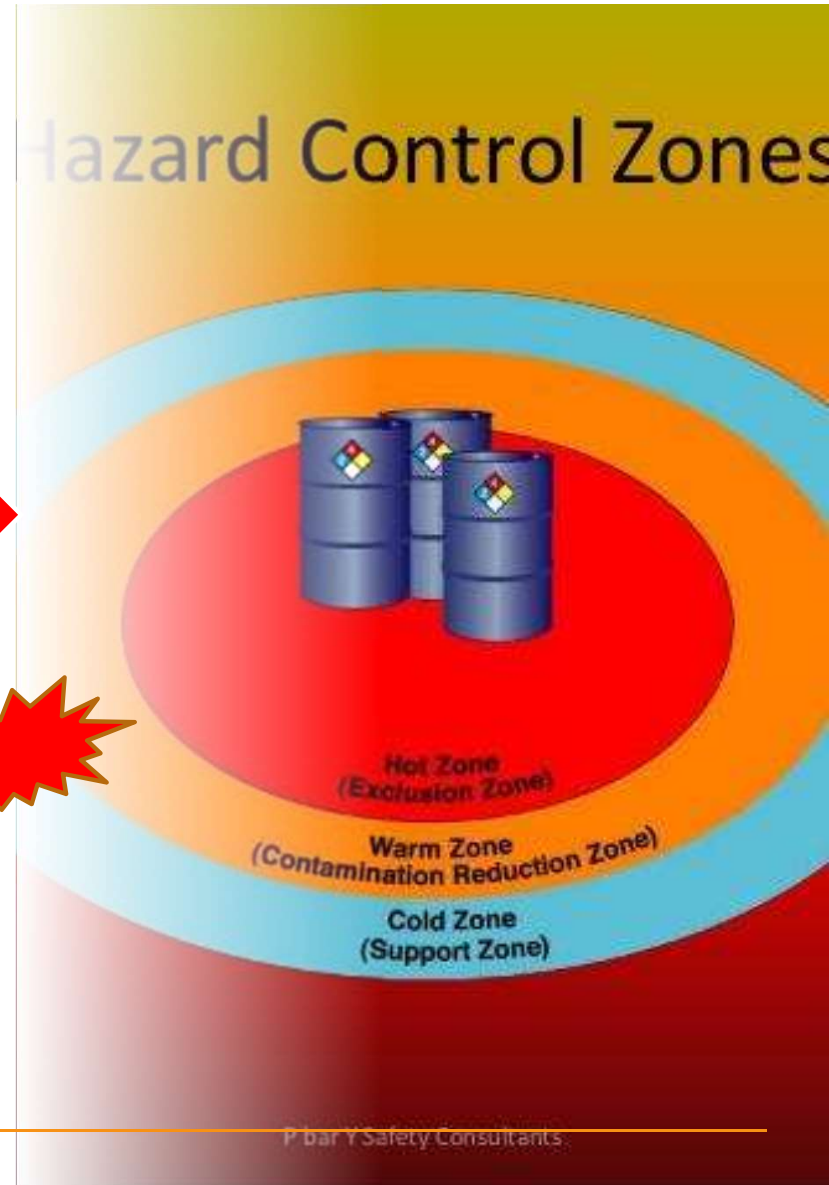
Zonering

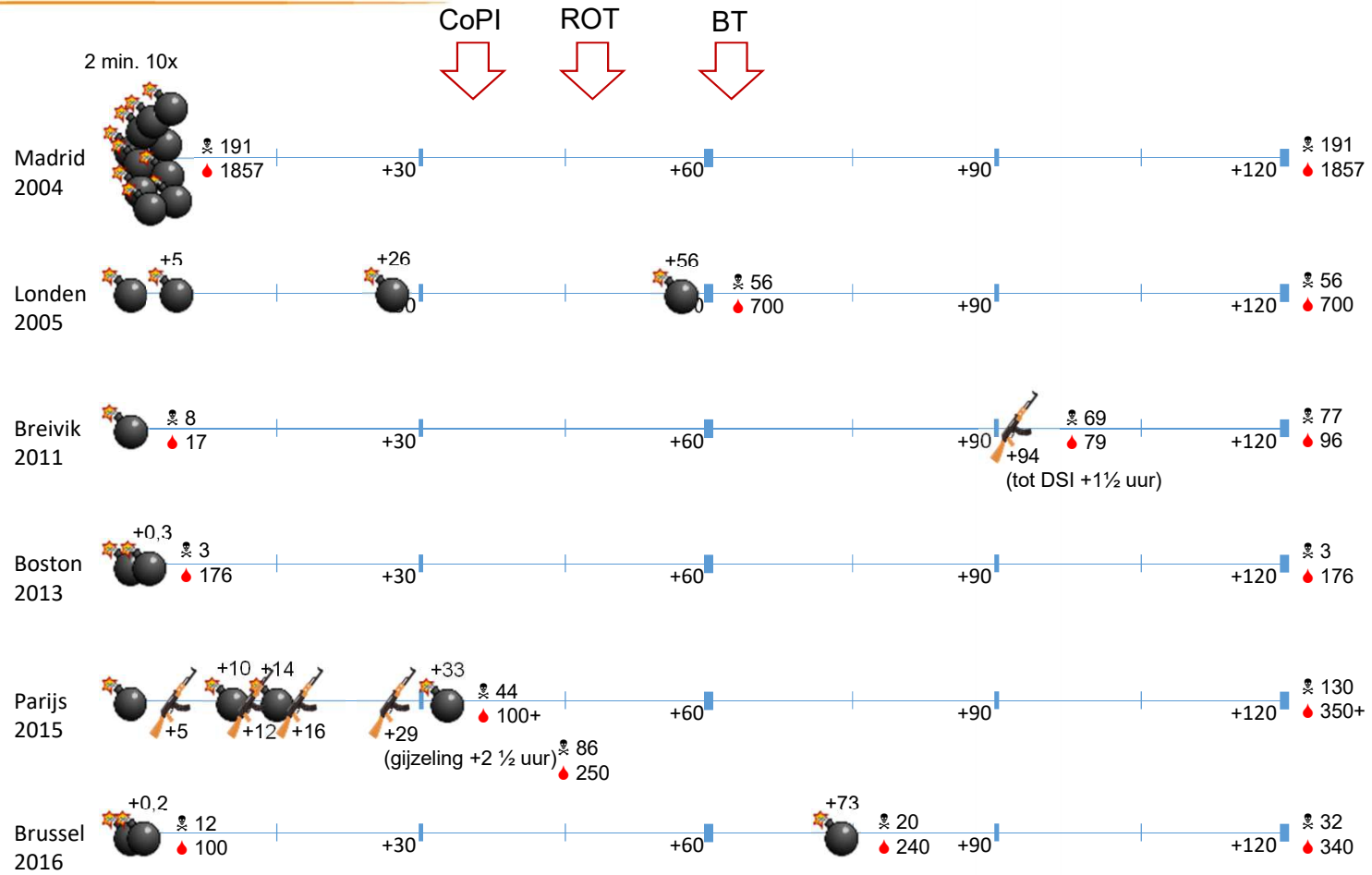

Veilig

Veilig genoeg

Onveilig

Bron: Erik van Leeuwen, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Gezamenlijke beeldvorming

Zo maar een greep uit de deelnemers oefening:

Politie: Teamleiders Explosievenveiligheid, Quick Identification Team, Team Parate Eenheid

Dienst Speciale Interventies

Brandweer: Adviseur Gevaarlijke Stoffen, CBRN-ontsmettingspeloton

GHOR en ambulancedienst: Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen

Havenbedrijf

Gemeente: Communicatie

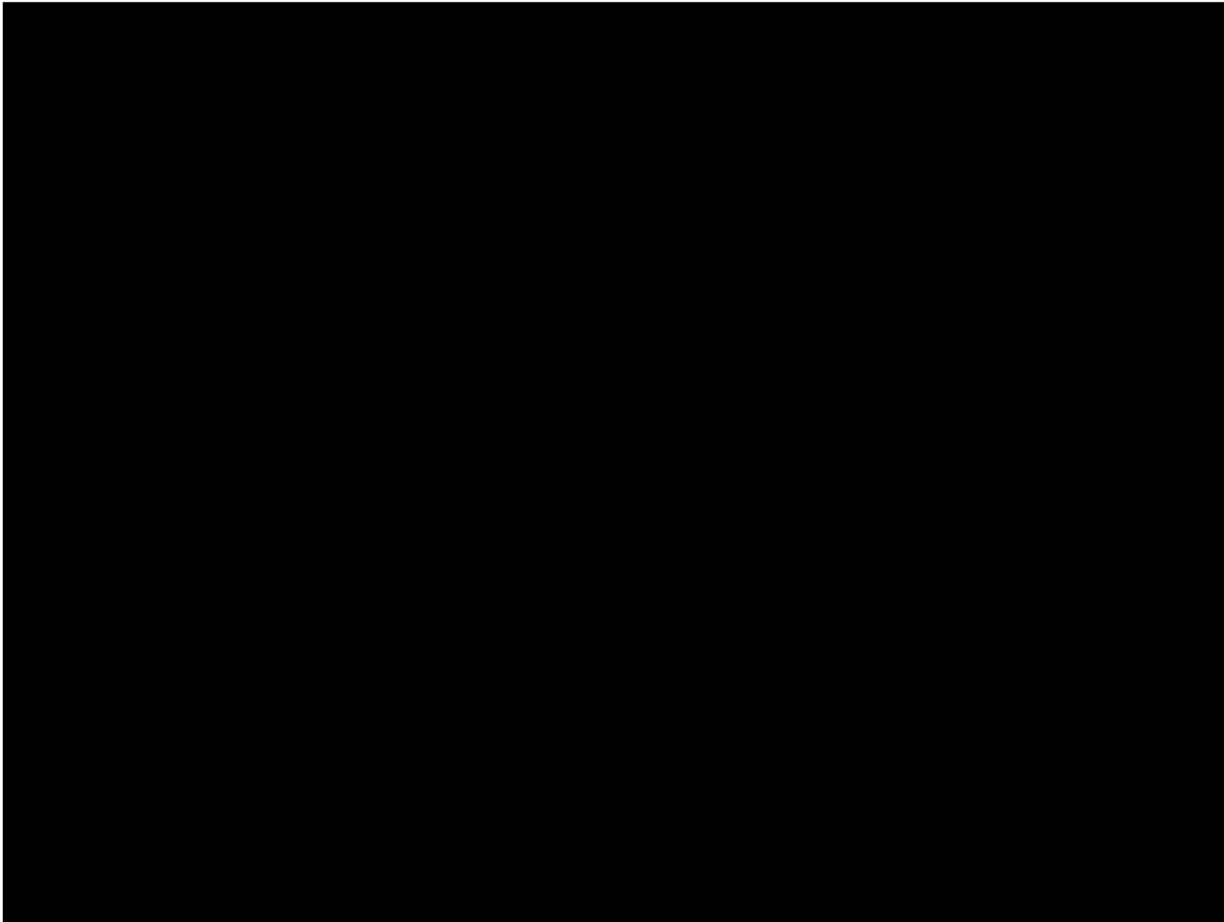
Defensie: Explosieven Opruimingsdienst Defensie, CBRN Respons Team

Landelijk Team Forensische Opsporing

Openbaar Ministerie, Landelijk Parket

Bedrijf, instelling of organisatie

Vakbekwaamheid TGB: tactisch

Wat is er anders ten opzichte van reguliere incidenten?

Vakbekwaamheid TGB: tactisch

Wat is er anders ten opzichte van reguliere incidenten?

*Hoe zit dat dan bij dreiging?
Hebben CoPI, ROT etc. dan een taak?*

Vakbekwaamheid TGB: tactisch

- Afwijkend, anders:
 - Vervolgdreiging (daders) → beveiliging, twijfel/angst
 - Hoge dynamiek
 - Vervolgaanslag → verdeling van schaaftste
 - Aantal slachtoffers, letseltypen, triage
 - Emoties → nazorg inclusief continuïteit
 - Media-aandacht
 - Bij dreiging: delen van vertrouwelijke informatie

Vakbekwaamheid TGB: tactisch

Wat betekenen deze conclusies voor (M)OTO?

Vakbekwaamheid TGB: strategisch

Wat is er anders ten opzichte van reguliere incidenten?

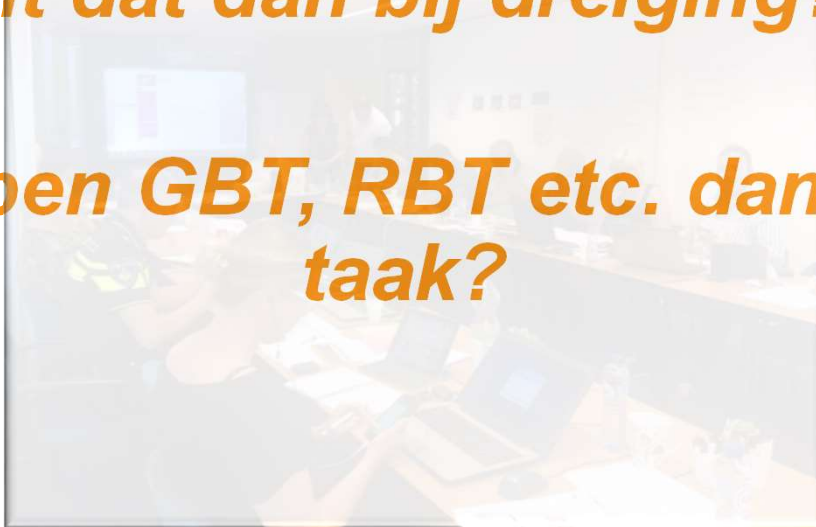

Vakbekwaamheid TGB: strategisch

Wat is er anders ten opzichte van reguliere incidenten? Hoe zit dat dan bij dreiging?

Hebben GBT, RBT etc. dan een taak?

Vakbekwaamheid TGB: strategisch

- Afwijkend, anders:
 - Vervolgdreiging (daders) → beveiliging, twijfel/angst
 - Hoge dynamiek, grote onzekerheid
 - Vervolgaanslag → verdeling van schaarste
 - Politiek/bestuurlijke drukte → verhouding lokaal vs. Rijk
 - Media-aandacht
 - Bij dreiging: delen van vertrouwelijke informatie

Vakbekwaamheid TGB: strategisch

Wat betekenen deze conclusies voor (M)OTO?

Terrorisme in historisch perspectief

9-11: "The day the world changed"

2004: Madrid

2005: London

2008: Mumbai

2011: Noorwegen (Anders Breivik)

2013: Boston

2015:

- Charlie Hebdo
- Parijs

2016: Brussel

terdam-F

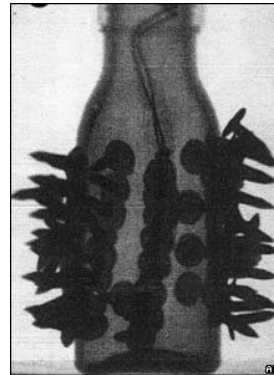
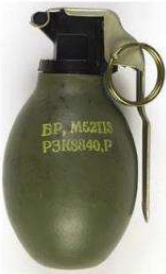

Locatie	Jaar	doden	gewonden	modus operadi
Madrid	2004	191	1857	bommen
London	2005	56	ca. 700	bommen
Mumbai	2008	174	308	bom, automatische vuurwapens, brand
Oslo en Utoya	2011	77	96	automatische vuurwapens
Boston	2013	2	176	bommen
Paris, Charlie Hebdo	2015	12	11	automatische vuurwapens
Tunis, Bardo-museum	2015	23	44	automatische vuurwapens
Brussel, Joods museum	2015	4	0	automatische vuurwapens
Sousse	2015	38	39	automatische vuurwapens
Ankara	2015	106	89	bommen
Paris	2015	130	350	bom, automatische vuurwapens
Ankara	2016	37	125	bom
Brussel	2016	35	ca. 340	bommen
Istanbul	2016	45	240	bom, automatische vuurwapens
Nice	2016	87	434	vrachtwagen

Modus operandi: goedkoop en eenvoudig

Werkwijze

Gericht op maken van zoveel mogelijk slachtoffers:

- Nemen gijzelaars niet om te onderhandelen!

Meerdere daders op meerdere locaties tegelijk:

- Creëren van chaos en coördinatieproblemen bij hulpverleners.

Werken vaak in tweetallen per aanvals-locatie;

Hebben al afscheid genomen van het leven:

- Bomgordels
- Voeren actie en zien wel waar ze worden gestopt

Rolverdeling communicatie terrorisme

Communicatie over :	Verantwoordelijk:
Feiten lokaal	Hulpverleningsdiensten
Duiding en handelingsperspectieven lokaal	Burgemeester/Voorzitter veiligheidsregio, binnen de driehoek (bij terrorismescenario)
Handhaving OOV	Burgemeester/Voorzitter veiligheidsregio
Veiligheidsmaatregelen algemeen	NCTV, NP
Veiligheidsmaatregelen lokaal	Burgemeester/Voorzitter veiligheidsregio en OM (bewaken en beveiligen)
Opsporingsonderzoek	OM
Feiten nationaal en duiding nationaal	Betrokken vakminister (J&V)
Duiding en handelingsperspectieven nationaal	Minister-president/vice MP
Duiding nationaal en symboolfunctie	Koning
Duiding internationaal	MinBZ/MP
Dreigingsniveau	NCTV

Bron: Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)

Rolverdeling communicatie terrorisme

Communicatie over :	Verantwoordelijk:
Feiten lokaal	Hulpverleningsdiensten
Duiding en handelingsperspectieven lokaal	Burgemeester/Voorzitter veiligheidsregio, binnen de driehoek (bij terrorismescenario)
Handhaving OOV	Burgemeester/Voorzitter veiligheidsregio
Veiligheidsmaatregelen algemeen	NCTV, NP
Veiligheidsmaatregelen lokaal	Burgemeester/Voorzitter veiligheidsregio en OM (bewaken en beveiligen)
Opsporingsonderzoek	OM
Feiten nationaal en duiding nationaal	Betrokken vakminister (J&V)
Duiding en handelingsperspectieven nationaal	Minister-president/vice MP
Duiding nationaal en symboolfunctie	Koning
Duiding internationaal	MinBZ/MP
Dreigingsniveau	NCTV

Bron: Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)

Uitgangspunten IBP Terrorisme: Nafase

Intensiteit is onder andere afhankelijk van:

- Het aantal slachtoffers
- Of er doden te betreuren zijn
- Of er verdachten kunnen worden aangehouden
- De aangerichte materiële schade
- Houd rekening met:
 - Grotere en langere behoefte aan nazorg
 - Grote impact op medewerkers operationele diensten
 - Geldt ook voor personeel dat niet is ingezet!

Nafase begint niet als de zwaailichten uit zijn

Uitgangspunten IBP Terrorisme: Nafase

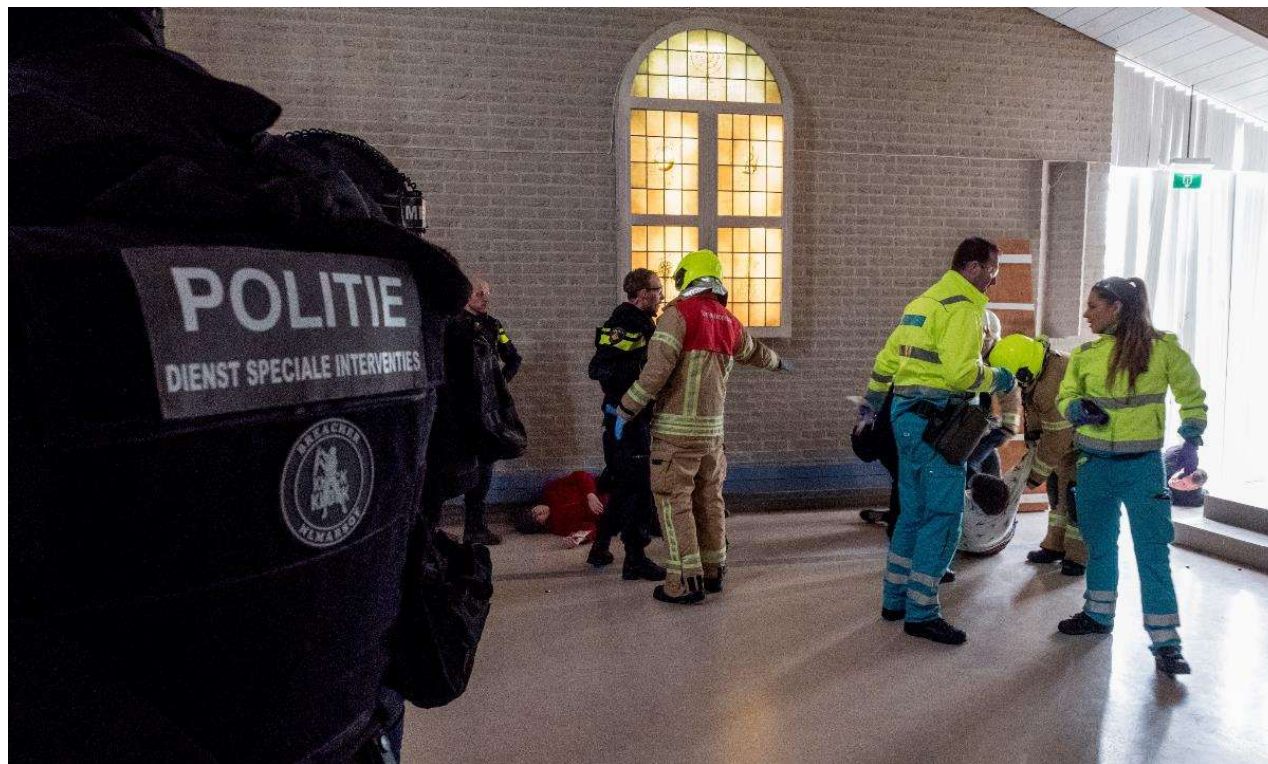

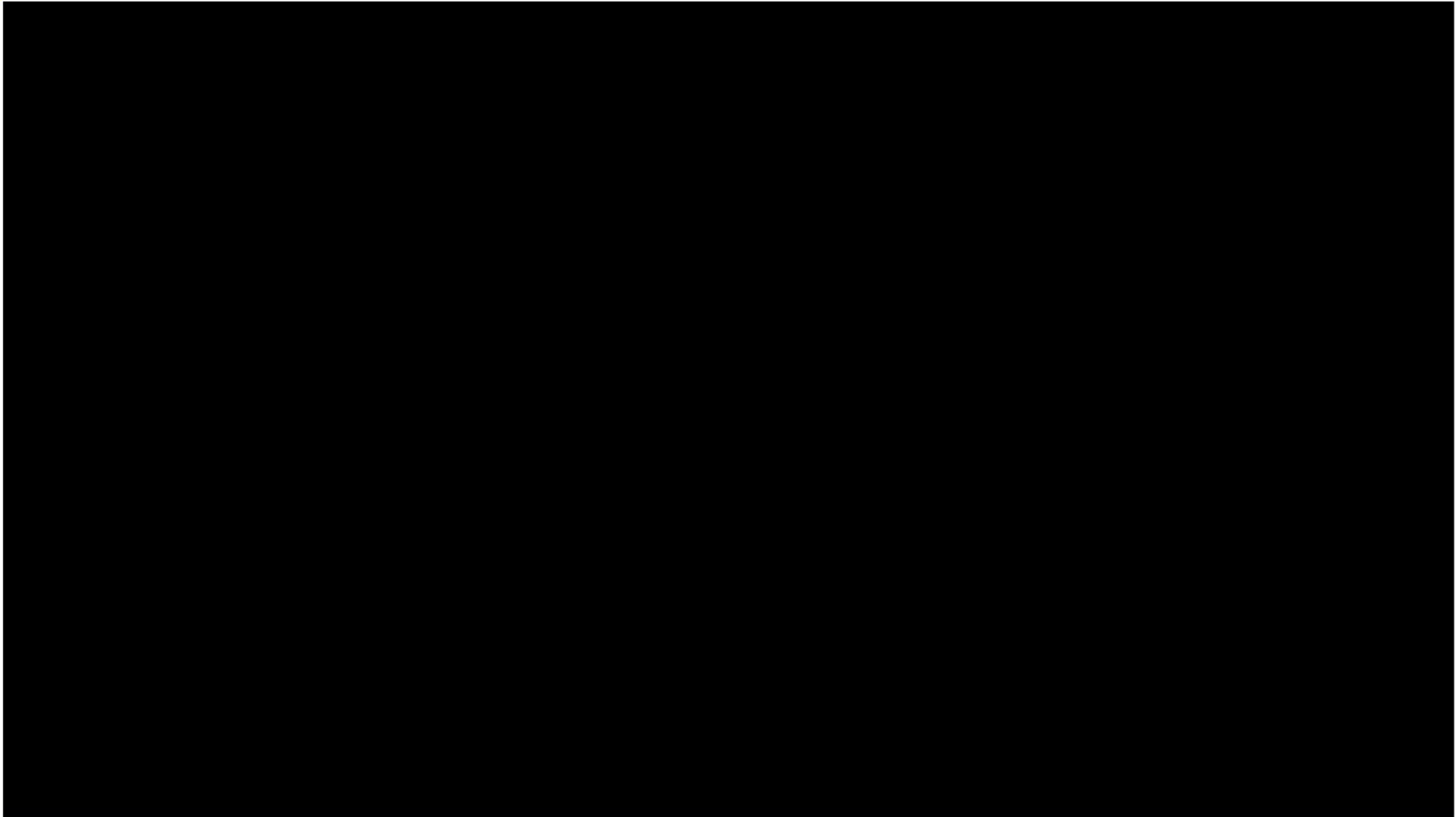
THERE IS NO SHAME IN ADMITTING YOU'RE HUMAN.

Pilotoefeningen 7 en 16 maart 2017

Sleutels tot succes:

- Vakbekwaamheid en parate operationele kennis
 - Situational awareness
 - Verteld ≠ gehoord ≠ begrepen ≠ geaccepteerd ≠ toegepast
 - Goede voorbereiding is preventie voor PTSS
 - Train as you fight!
- Vertrouwen
 - Mono: tussen specialisten, in leidinggevenden
 - Multi: tussen de verschillende kolommen
 - Het goede gesprek: alles wat je aandacht geeft, groeit!
- ***Leiderschap!***

Wat betekent dit voor jou als mens?

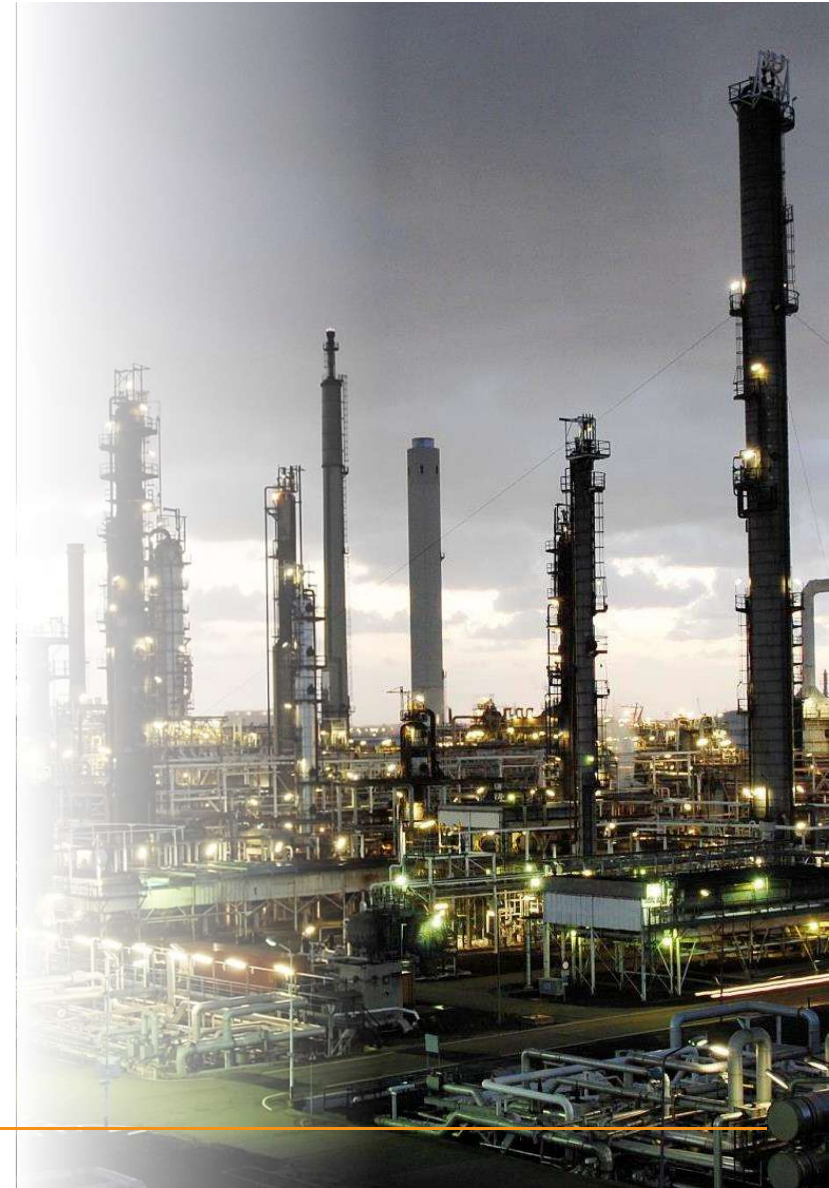
Stel jezelf eens de volgende vraag:

- Hoe zou ik reageren? (vermijdend gedrag van hulpverleners)
- Wat zou ik nog nodig kunnen hebben in de voorbereiding op TGB?

Vragen?

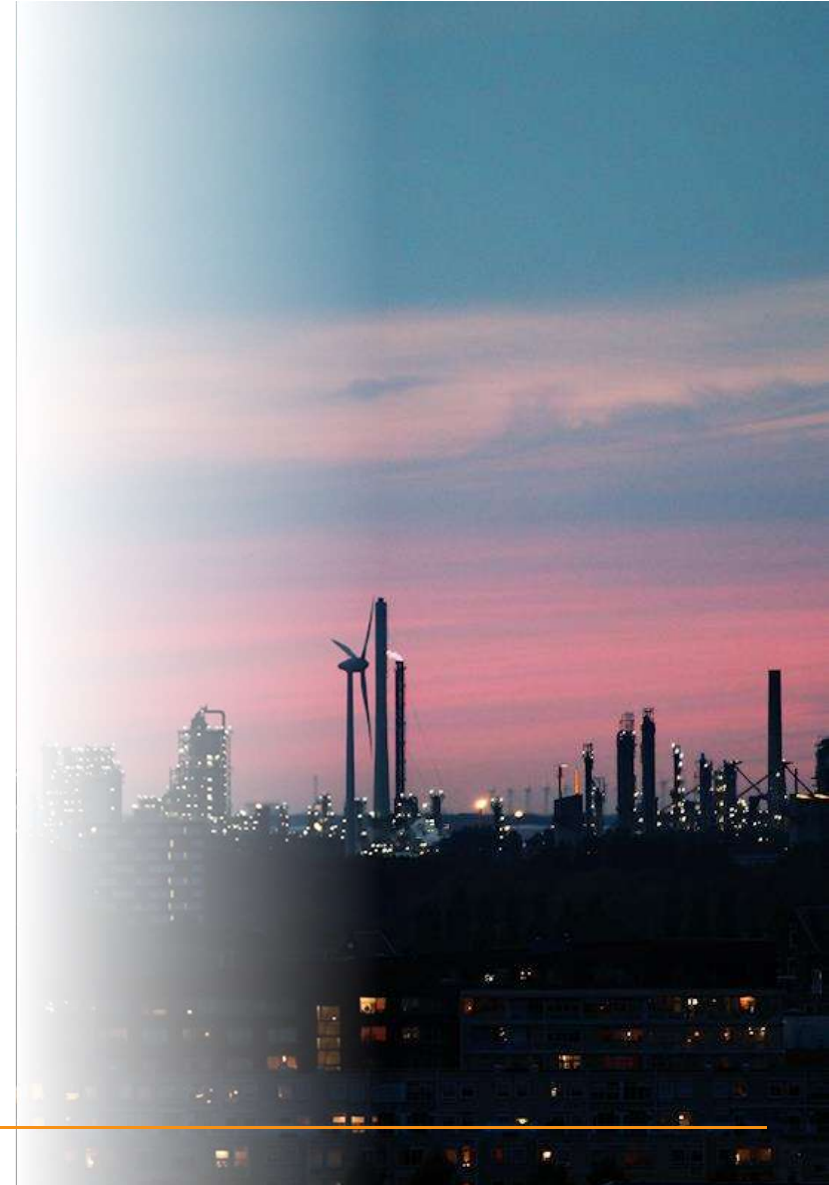

***“We have the watches,
they’ve got the time!”***

Bedankt voor uw aandacht !

Maikel Lenssen, tel. +31 6 51221781

Maikel Lenssen, tel. +31 6 51221781

